

3 (Sem-5/CBCS) ECO RE 1/2/3

2022

ECONOMICS
(Regular Elective)

Paper : ECO-RE-5016/5026/5036

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer any one Option

OPTION—A

Paper : ECO-RE-5016

(Economic Development and Policy in India—I)

1. Answer any *ten* of the following questions :

1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দহটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define poverty line.

দৰিদ্ৰতাৰ সীমাৰেখাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) State any one source of capital formation.

মূলধন গঠনৰ যি কোনো এটা উৎস উল্লেখ কৰা।

(c) What is meant by urbanisation?

নগৰীকৰণে কি বুজায় ?

(d) Define unorganised sector.

অসংগঠিত খণ্ডৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(e) What is the value of marginal productivity of a worker in disguised unemployment?

ছদ্মবেশী নিবনুৱাৰ ক্ষেত্ৰত এজন শ্ৰমিকৰ প্ৰান্তিক উৎপাদিকাৰ মান কিমান হ'ব ?

(f) Name the first poverty alleviation program introduced in plan period in India.

ভাৰতত পৰিকল্পনাৰ সময়ত প্ৰৱৰ্তন কৰা প্ৰথম দৰিদ্ৰতা নিৰ্মূল কৰা আঁচনিখন উল্লেখ কৰা।

(g) Which country rank first as per HDI, 2022?

মানৱ উন্নয়ন সূচকাংক, ২০২২ মতে কোনখন দেশে প্ৰথম স্থান পাইছে ?

(h) Define Fiscal policy.

ৰাজকোষীয় নীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(i) When was the Stockholm Conference held?

ষ্টকহম সন্মিলন কেতিয়া হৈছিল ?

- (j) Mention one factor of human capital.
মানৱ মূলধনৰ এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।
- (k) Who is the Chairman of 15th Finance Commission in India?
ভাৰতৰ ১৫তম বিত্ত আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন ?
- (l) Mention one cause of inequality.
অসমতাৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (m) Who said, "A country is poor, because it is poor"?
কোনে কৈছিল, "এখন দেশ দুখীয়া, কাৰণ ই দুখীয়া" ?
- (n) What is meant by 'investment'?
'বিনিয়োগ' বুলিলে কি বুজা ?
- (o) Mention one drawback of urbanisation.
নগৰীকৰণৰ এটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।
- (p) Mention one objective of monetary policy.
মুদ্রানীতিৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (q) Who wrote the book, *Poverty and un-British Rule in India*?
Poverty and un-British Rule in India
গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?
- (r) What is meant by economic reform?
অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ কাক বোলে ?

2. Answer any five of the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention two types of sustainability.

দুই প্ৰকাৰৰ বহনক্ষমতা উল্লেখ কৰা।

(b) What is meant by Human Development Index?

মানৱ উন্নয়ন সূচক কি?

(c) Distinguish between growth and development.

বিকাশ আৰু উন্নয়নৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(d) How can we differentiate between developing and developed country?

আমি উন্নয়নশীল আৰু উন্নত দেশৰ মাজত কেনেকৈ পাৰ্থক্য নিৰূপণ কৰিব পাৰোঁ?

(e) Mention two types of employment.

দুই প্ৰকাৰৰ নিয়োগ উল্লেখ কৰা।

(f) What is frictional unemployment?

ঘৰ্ষিত নিবনুৱা কি?

(g) What is the full form of MGNREGA?
When was it introduced?

MGNREGA ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি? ইয়াক কেতিয়া প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?

(h) Distinguish between absolute poverty and relative poverty.

চৰম দৰিদ্ৰতা আৰু আপেক্ষিক দৰিদ্ৰতাৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(i) Distinguish between autonomous investment and induced investment.

স্বয়ংক্রিয় বিনিয়োগ আৰু অভিপ্ৰেত বিনিয়োগৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(j) Mention any two merits of liberalisation.

উদাৰীকৰণৰ যি কোনো দুটা সুবিধা লিখা।

3. Answer any *four* of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the various causes of educated unemployment in India.

ভাৰতত দেখা দিয়া শিক্ষিত নিবনুৱাৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What are the various sources of growth?

বিকাশৰ বিভিন্ন উৎসসমূহ কি কি ?

(c) What is human capital? How does human capital differ from physical capital?

2+3=5

মানৱ মূলধন কাক কয়? মানৱ মূলধন কিদৰে ভৌতিক মূলধনৰ পৰা পৃথক ?

- (d) Explain the various determinants of demographic trends.

জনসাংখ্যিক ধাৰাৰ বিভিন্ন কাৰকবোৰ ব্যাখ্যা কৰা ।

- (e) Discuss the various indicators of human development.

মানৱ উন্নয়নৰ বিভিন্ন সূচকসমূহ আলোচনা কৰা ।

- (f) Write a note on the occupational structure in Indian economy.

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত বৃত্তিগত গাঁথনিৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা ।

- (g) What is the rationale of introducing economic reform in India in 1991?

১৯৯১ চনত ভাৰতবৰ্ষত অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ যুক্তিযুক্ততা কি আছিল ?

- (h) Discuss the role of population in economic development.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত জনসংখ্যাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা ।

- (i) Write the differences between internal and external financing of resources.

সম্পদৰ আভ্যন্তৰীণ আৰু বাহ্যিক বিত্তীয় নিষ্পাদনৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা ।

4. Answer any *four* of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the linkages between development and sustainability.

উন্নয়ন আৰু বহনক্ষমতাৰ মাজত থকা সংযোগ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the various measures taken by Government to reduce unemployment in India.

ভাৰতবৰ্ষত নিবনুৱা সমস্যা দূৰীকৰণৰ বাবে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Explain the causes of slow economic growth of a developing country like India. Write some measures to foster the growth rate of these countries. 6+4=10

ভাৰতৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশৰ ধীৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। এই দেশসমূহৰ বিকাশৰ হাৰ বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবে কেইটামান উপায় লিখা।

(d) Is India overpopulated? Give reasons for your answer.

ভাৰতবৰ্ষ জনবহুল দেশ হয়নে? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তি দিয়া।

(e) Discuss the role of the finance Commission in India.

ভাৰতত বিত্তীয় আয়োগৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(f) Explain the role of fiscal policy in economic stabilisation.

অৰ্থনৈতিক সুস্থিৰতাত ৰাজকোষীয় নীতিৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Discuss the various features of a developing economy.

উন্নয়নশীল অৰ্থনীতি এখনৰ বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(h) Discuss the demographic trend of India during post-independent period.

স্বাধীনোত্তৰ কালত ভাৰতৰ জনসাংখ্যিক গতিধাৰা আলোচনা কৰা।

(i) What is meant by capital formation?
Why is capital formation important in
a developing economy? 2+8=10

মূলধন গঠন কাক কয়? এখন উন্নয়নশীল অৰ্থনীতিত
মূলধন গঠন কিয় প্ৰয়োজন?

(j) What is vicious circle of poverty? How
can it be combated? 3+7=10

দৰিদ্ৰতাৰ পাকচক্ৰ কি? ইয়াক কেনেদৰে দূৰ কৰিব
পাৰি?